

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek jogtanácsos által képviselt Észak-alföldi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság - mint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság jogutóda - alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 2006. december 14. napján kelt 2.M.506/2006/12. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 2.M.506/2006/12. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes 2001. óta fennálló kétoldali alsó végtagi visszerességben, idült hörghurut gyulladásban, idült alkoholizmusban, valamint Scheuermann-betegségben szenved.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság /továbbiakban: elsőfokú társadalombiztosítási szerv/ a felperes 2005. december 1. napján előterjesztett, rendszeres szociális járadék megállapítása iránti igényét a 2006. január 6-án kelt 19.Rszj.16123/2005/0007. számú határozatával elutasította. Az Országos Orvosszakértői Intézet /továbbiakban: OOSZI/ I.fokú Orvosi Bizottságának beszerzett szakvéleménye és a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról szóló 8/1983. (VI.29.) EüM-PM. együttes rendelet /továbbiakban: R./ 19.§-ának /1/ és 22.§-ának /1/ bekezdései alapján megállapította, hogy a felperesnek a munkaképesség-változása időpontjában munkaviszonya nem volt, így azt ilyen okból nem is szüntethették meg. A felperes 50 %-os munkaképesség-csökkenése, munkaviszonya megszűnésének időpontjától, azaz 1991. július 29. napjától nem állt fenn. Az OOSZI I.fokú Orvosi Bizottsága a felperes munkaképesség-csökkenését legkorábban 2001.

május 1. napjától véleményezte, mely időpontban a felperes munkaviszonyban nem állt, ezért az ellátásra való jogosultsága nem volt megállapítható.

A fellebbezés folytán eljáró alperes igazgatója a 2006. április 4. napján kelt 19-16123/2005/0016. számú határozatával az elsőfokú társadalombiztosítási szerv határozatát helybenhagyta. Az eljárása során beszerezte az OOSZI II.fokú Orvosi Bizottságának szakvéleményét is, amely az OOSZI I.fokú Orvosi Bizottságának szakvéleményével egyezett. Az alperes a felperes javára 27 év és 232 nap szolgálati időt ismert el.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatását és a rendszeres szociális járadékra való jogosultságának megállapítását kérte.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a másodfokú határozatot hatályon kívül helyezte és az alperes igazgatóját új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, továbbá a felperes 2005. december 30. napjától fennálló rendszeres szociális járadékra való jogosultságát megállapította. Az elsőfokú bíróság által kirendelt Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Igazságügyi Orvostani Intézet szakvéleménye /továbbiakban: igazságügyi szakértői vélemény/ az OOSZI I. és II. fokú Orvosi Bizottságainak szakvéleményével egyetértésben a felperes munkaképesség-csökkenését szintén 50%-ban állapította meg, mely munkaképesség-változás az 1991. évtől nem állt fenn. A felperest munkaképesnek és rehabilitálhatónak véleményezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában idézte az R. 1.§ /1/ bekezdését, 2.§ /1/ bekezdését, 19.§ /1/-/2/ bekezdéseit, 22.§ /1/ bekezdését, valamint a 25/A.§ /1/ bekezdését és megállapította, hogy ha a munkavállaló munkaviszonyát a munkáltató akkor szünteti meg, amikor már - a jogszabályban előírt feltételek mellett - az 50%-os munkaképesség-csökkenése fennáll, akkor e feltételek bekövetkezésének időpontjától a rendszeres szociális járadékra való jogosultságot meg kell állapítani.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását kérte. Előadta, hogy az R. hatálya arra az R. 2.§-ának /1/ bekezdésében meghatározott munkaképességű dolgozóra terjed ki, aki az R. 19.§-ának /1/ bekezdésében felsorolt jogviszonyok valamelyikének fennállása alatt vált 50%-os mértékben megváltozott munkaképességűvé, és jogviszonyát megszüntették, valamint nem rehabilitálható. A felperes 50%-os munkaképesség-csökkenését az OOSZI I.fokú Orvosi Bizottsága 2001. május 1. napjától állapította meg. A felperes munkaképesség-csökkenésének megváltozása után létesített munkaviszonyt a Kft.-vel 2005. június 23. napjától 2005. október 10. napjáig, amely nem a felperes munkaképesség-csökkenése

folytán szűnt meg, mivel annak 50%-os mértéke már azt megelőzően is fennállt, így a felperesnél a rendszeres szociális járadék folyósításának feltételei nem álltak fenn. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteményében közzétett 578. számú elvi határozatra, amely szerint az átmeneti-, vagy a rendszeres szociális járadékra való jogosultság a munkavállaló részére csak abban az esetben állapítható meg, ha a munkaviszonyában a megváltozott munkaképessége miatt nem foglalkoztatható tovább. Amennyiben a fenti ellátásokat igénylő személy munkaviszonya nem az egészségi állapotának megváltozása miatt szűnt meg, illetve a munkaképességét csak a munkaviszony megszűnését követően veszítette el, nem tekinthető - az R. alkalmazásában - megváltozott munkaképességűnek, függetlenül attól, hogy jövedelemmel nem rendelkezik.

A felperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának /4/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az R. 22.§-ának /1/ bekezdése szerint annak a nem rehabilitálható, reá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött megváltozott munkaképességű dolgozónak, aki az átmeneti járadék megállapításához szükséges feltételekkel nem rendelkezik, az R. 19.§-ának /1/ bekezdésében foglaltak fennállása esetén szociális járadékot kell megállapítani, ha a rokkantsági nyugdíjhoz az életkora szerint szükséges szolgálati idő felével rendelkezik, és munkaképesség-változásának mértéke az OOSZI orvosi bizottságának véleménye szerint az 50 százalékot eléri, valamint munkanélküli ellátásban, keresetkiegészítésben, táppénzben, baleseti táppénzben és gyermekgondozási díjban nem részesül. Rendszeres szociális járadékot csak megváltozott munkaképességű dolgozó kaphat, melyet az R. 2.§-ának /1/ bekezdése határoz meg. Eszerint - az R. alkalmazásában - nem minősül megváltozott munkaképességűnek a munkaképesség-csökkenése bekövetkezésekor munkaviszonyban nem álló dolgozó, így rendszeres szociális járadékra sem lehet jogosult.

A perbeli iratok alapján megállapítható, hogy a felperes 1967. június 1. napjától 1991. július 30. napjáig állt munkaviszonyban, 1991. augusztus 2. napjától 1993. július 21. napjáig munkanélküli járadékban részesült, 1998. március 1. napjától 1999. december 31. napjáig főállású egyéni vállalkozó volt, 2001. december 13. napjától 2003. január 31. napjáig rokkantsági nyugdíjban részesült, ezt követően 2005. június 23. napjától 2005. október 10. napjáig állt munkaviszonyban.

Az OOSZI I.fokú Orvosi Bizottság 2001. december 13. napján kelt 936.696/2001. számú szakvéleményében a felperes munkaképesség-

csökkenését visszamenőleg 2001. május 1. napjától véleményezte, amely időpontban a felperesnek munkaviszonya nem volt. Irreleváns az a körülmény, miszerint a felperes utoljára 2005. június 23. napján létesített munkaviszonya miatt szűnt meg, mivel a felperes 50%-os munkaképesség-csökkenése már munkaviszonyának létesítése előtt fennállt.

A járadék megállapításának további feltételét képezi, hogy az igénylő nem rehabilitálható. A felperes állapotáról 2003. január 31. napjától készült valamennyi OOSZI Orvosi Bizottság által készített szakvélemény, valamint a perbeli igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapítható volt, hogy a felperes rehabilitálható, így a felperes az R. 22.§-ának /1/ bekezdésében meghatározott ezen feltételnek sem felel meg. A rendszeres szociális járadékra való jogosultság megállapításához az R. 2.§-ának /2/, 19.§-ának /1/, valamint 22.§-ának /1/ bekezdéseiben foglalt feltételek együttes vizsgálata és ezek együttes megléte szükséges.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból téves jogi következtetést vont le, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /4/ bekezdése alkalmazásával hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét - mint alaptalant - a Pp. 339.§-ának /1/ bekezdése alapján elutasította.

A pernyertes alperes a felülvizsgálati eljárásban költséget nem igényelt, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése alapján alkalmazandó 78. §-ának /2/ bekezdése értelmében rendelkeznie nem kellett.

Eljárási illetékfizetési kötelezettségről sem kellett a Legfelsőbb Bíróságnak határoznia, mert az 1997. évi LXXXI. törvény 81. §-ának értelmében az eljárás illeték- és költségmentes.

Budapest, 2008. január 8.

**Dr. Kozma György sk. tanácselnök, Dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró,
Dr.Kárpáti Zoltán sk. bíró**

A kiadmány hitelével:

bírósági írnok